

Handläggare
Eija Pohjanen
Telefon: 08-508 10 016**Till**
Östermalms stadsdelsnämnd
2016-10-27

Reviderade regler för intagning och plats i förskolan och pedagogisk omsorg i Stockholms stad

Remiss från kommunstyrelsen, dnr 140-1087/2016

Förvaltningens förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner förslaget till reviderade regler för intagning och plats i förskolan och överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen.
2. Omedelbar justering.

Christina Klang
stadsdelsdirektör

Eva Broström
avdelningschef

Sammanfattning

Stadsledningskontoret har lämnat över ett förslag till reviderade regler för intagning och plats i förskolan och pedagogisk omsorg. De viktigaste förändringarna i förslaget är bland annat:

- att reglerna ska följas av samtliga huvudmän oavsett regi
- en ny urvalsgrund har lagts till för barn som riskerar att inte få plats inom garantitiden
- ändring av uppsägningsvillkor för utomkommunala barn i kommunal verksamhet
- barn vars föräldrar är föräldralediga med syskon ges rätt till heltidsvistelse

Förvaltningen ser huvudsakligen positivt på stadsgemensamma riktlinjer som ska gälla samtliga huvudmän oavsett regiform.

Förvaltningen vill i sammanhanget betona vikten av barns perspektiv. Det handlar utöver barns rätt till heltid även om barns rätt till förskola av hög kvalitet och barns rätt till vila och återhämtning utanför förskolan.

Förvaltningen vill betona vikten av att effekterna av beslutet följs upp, både gällande barns perspektiv och de personella och ekonomiska konsekvenserna.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen Förskola och Parklek.

Remissbehandling

Remissen kommer från kommunstyrelsen och remisstiden sträcker sig till den 9 oktober. Remissinstanserna inom staden är alla stadsdelsnämnder, utbildningsnämnden, SEFIF, Pysslingen förskolor AB, Lärarförbundet och Kommunal.

Förvaltningen har begärt anstånd med svarande av remissen till den 28 oktober.

Bakgrund

I kommunfullmäktiges budget för 2016 gavs uppdraget att se över stadens regler för intagning och plats i förskolan. Uppdraget utgår från kommunfullmäktiges mål om att alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor. I utredningen att revidera reglerna har hänsyn tagits till ytterligare uppdrag i budget 2016 att utreda möjligheten till att även barn till föräldralediga ska omfattas av rätt till heltid på förskolan.

Sammanfattning av remissen

I enlighet med uppdraget i kommunfullmäktiges budget 2016 att se över stadens regler för intagning och plats i förskolan har stadsledningskontoret lämnat över ett förslag till reviderade regler för intagning och plats i förskolan och pedagogisk omsorg.

Stadsledningskontoret poängterar vikten av tydliga och transparenta regler för intagning och plats i förskola och pedagogisk omsorg. Reglerna har kompletterats med en förändring som utretts utifrån ett enskilt budgetuppdrag 2016 att ge barn till föräldralediga rätt till heltid i barnomsorgen.

De viktigaste förändringarna i förslaget till reviderade regler för intagning och plats är:

- Förtydligande av att reglerna ska följas av samtliga huvudmän oavsett regi.
- Förtydligande av när vissa regler gäller för vilken typ av huvudman och vem som fattar beslut i vissa frågor. Några exempel på detta är att frågan om ansvaret för platsgarantin. Enligt skollagen är det kommunen som ansvarar för detta medan fristående huvudmän kan välja att bidra, vilket har förtydligats. När det gäller utomkommunala barn så gäller exempelvis att en fristående verksamhet alltid ska ta emot

barnet på grund av öppenhetskravet. Detta gäller dock inte den kommunala verksamheten utan en kommun har rätt att pröva om det finns särskilda skäl innan barnet tas emot.

- En ny urvalsgrund har lagts till för barn som riskerar att inte få plats inom garantitiden. Detta förtydligar hur urvalet i praktiken sker och innebär en transparens för föräldrar. Kötid ska dock alltid i möjligast mån följas och urvalsgrunden för dessa barn används endast när garantitiden håller på att löpa ut.
- Ändring av uppsägningsvillkor för utomkommunala barn i kommunal verksamhet. Att säga upp barnen per automatik efter två månader vid flytt är inte förenligt med skollagen utan barnets rätt att tas emot i en annan kommun på grund av särskilda skäl måste alltid prövas om föräldern önskar att barnet tas emot.
- Ytterligare information har lagts till om hur ansökan och besked om plats idag sker genom "Min Barnomsorg" samt information om allmän förskola och ramöppettider. En del information kring detta saknades tidigare.
- Barn vars föräldrar är föräldralediga med syskon ges rätt till heltidsvistelse. För vidare information om förslaget se bilaga 2.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen beslutar att förslaget till reviderade regler för intagning och plats i förskolan godkänns och att stadens riktlinjer för fristående förskola och pedagogisk omsorg uppdateras i enlighet med samma förslag.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen har tagit del av remissen Reviderade regler för intagning och plats i förskolan och pedagogisk omsorg i Stockholms stad. Förvaltningen ser huvudsakligen positivt på stadsgemensamma riktlinjer som ska gälla samtliga huvudmän oavsett regiform. Detta skapar förutsättningar för likvärdighet mellan stadens förskolor.

Förvaltningen ser även positivt på möjligheten till kontinuitet i trygghet och undervisning för alla barn i Stockholms stad vid införande av heltid för barn till föräldralediga genom den kompensatoriska faktorn som förskolan kan spela, speciellt i socioekonomiskt utsatta områden. Förskolans kompensatoriska uppdrag är särskilt viktigt i områden där alla barn inte har tillgång till förskolan. Genom införandet av heltid ökar man dock inte tillgången till förskola för fler barn utan detta arbete behöver fortsätta parallellt med införandet av rätt till heltid.

Förvaltningen vill i sammanhanget betona vikten av barns perspektiv. Det handlar utöver barns rätt till heltid även om barns rätt till förskola av hög kvalitet och barns rätt till vila och återhämtning utanför förskolan. I förslaget lyfts flexibilitet för föräldrar som något positivt. Förvaltningen vill framhålla att det redan i dagsläget finns möjlighet till flexibilitet gällande hämtning och lämning (30 timmar per vecka fördelade under fyra eller fem dagar och mellan klockan 8-9 och 14-16) och att Stockholms stad redan idag erbjuder barn till föräldralediga längre vistelsetider på förskolan än skollagens krav om 15 timmar i veckan. Förvaltningen vill även poängtera att möjligheten till heltid finns redan idag, genom att vårdnadshavare kan ansöka om avsteg från begränsad vistelsetid.

Forskning visar att det är förskola av hög kvalitet som gör skillnad som den kompensatoriska faktorn. Förskollärares yrkeskompetens spelar en avgörande roll i sammanhanget. Det är således angeläget att staden, parallellt med införandet av heltid för barn till föräldralediga, fortsätter att göra riktade satsningar på såväl rekrytering av förskollärare som att skapa utökade möjligheter till karriärvägar.

Skolverkets nya riktmärken angående barngruppernas storlek (för barn mellan ett och tre år sex till tolv barn, för barn mellan fyra och fem år nio till 15 barn) kan komma att krocka med rätten till heltid. Om det visar sig att antalet barn i grupperna ökar blir detta en komplicerad fråga utifrån efterfrågan och tillgång av lokaler. En möjlig konsekvens kan vara större barngrupper i nyproduktionsområden där många unga familjer flyttar in och på kort tid får många barn.

I dagsläget finns totalt 389 barn i Östermalms kommunala förskolor som har deltidsavtal på 30 timmar i veckan. Av dessa har ungefär hälften hemmavarande syskon, vilket innebär i snitt två barn per avdelning. Om rätt till heltid införs kan detta få konsekvenser för verksamheten. Effekten av den utökade vistelsetiden kan tänkas bli särskild märkbar i början och slutet av dagen. Detta kan leda till behov av ökade personella resurser vilket i sin tur kan få ekonomiska konsekvenser. Förvaltningen vill betona vikten av att effekterna av beslutet följs upp, både gällande barns perspektiv och de personella och ekonomiska konsekvenserna.

Bilagor

1. Reviderade regler för intagning och plats i förskolan och pedagogisk omsorg i Stockholms stad (dnr 140-108/2016)
- 1:1 Regler för intagning och plats i förskola och pedagogisk omsorg i Stockholms stad (dnr 140-108/2016)
- 1:2 Rätt till heltid för barn vars föräldrar är föräldralediga enligt föräldraledighetslagen (dnr 140-108/2016)